

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor ändras.

Lagen föreslås bli ändrad så att ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk kan godkännas för tariffsystemet trots att statligt stöd har beviljats för investeringen i det.

Lagen ska kompletteras så att elproducenten får möjlighet att på förhand försäkra sig om att få företräde när det gäller godkännande av ett vindkraftverk att ingå i den totala kapacitet på 2 500 megavoltampere för de vindkraftverk som ingår i tariffsystemet.

Lagens system för ändringssökande ska ändras så att tillämpningen av omprövnings-systemet utvidgas och besvärstillstånd införs.

Dessutom föreslås några tekniska kompletteringar till och ändringar av lagen. Dessa har närmast samband med Europeiska unionens regler om statligt stöd.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 30 juni 2014. De ändringar som hänför sig till pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk ska dock träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
2.2 Lagstiftningen i EU	4
2.3 Bedömning av nuläget	5
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
3.1 Målsättning.....	6
3.2 De viktigaste förslagen.....	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
4.1 Konsekvenser för elproducenter	7
4.2 Konsekvenser för Energimyndigheten	7
4.3 Andra konsekvenser	7
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
5.1 Beredningen av propositionsutkastet	8
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	8
DETALJMOTIVERING	9
1 LAGFÖRSLAG	9
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER.....	14
3 IKRAFTTRÄDANDE	14
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	14
LAGFÖRSLAG	15
om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor	15
PARALLELLTEXT	19
om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor	19

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Inom Europeiska unionen (nedan *EU*) har man åtagit sig att fram till år 2020 öka andelen energi som härstammar från förnybara energikällor till 20 procent av den slutliga förbrukningen av energi. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG har det för varje medlemsstat fastställts ett eget bindande mål när det gäller andelen förnybar energi. För Finland har det uppställts ett bindande mål om att höja andelen förnybar energi till 38 procent av den slutliga förbrukningen av energi år 2020.

Enligt klimat- och energistrategin på lång sikt (SRR 6/2008 rd), nedan *klimat- och energistrategin*, som baserar sig på EU:s klimat- och energipolitiska riktlinjer och åtaganden, eftersträvas det mål för förnybar energi som uppställts för Finland bl.a. genom att den årliga produktionen av vindkraft ökas till 6 terawattimmar fram till år 2020. I den uppdaterade strategin (SRR 2/2013 rd) uppställs 9 terawattimmars produktion som mål för år 2025. Målet om 6 terawattimmar för vindkraftens del innebär att det behövs vindkraftskapacitet motsvarande cirka 2 500 megavoltampere och uppskattningsvis drygt 800 vindkraftverk. Målet om 9 terawattimmars produktion å sin sida innebär att det behövs vindkraftskapacitet motsvarande cirka 3 750 megavoltampere och uppskattningsvis drygt 1 200 vindkraftverk.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

I lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010), nedan *produktionsstödslagen*, finns bestämmelser

om ett tariffsystem för vilket sådana vindkraftverk, biogaskraftverk, skogsfliskraftverk och trädbränslekraftverk som uppfyller de lagstadgade villkoren kan godkännas. Inom ramen för tariffsystemet betalas till en elproducent vars kraftverk har godkänts för tariffsystemet i högst tolv års tid ett rörligt stöd (*inmatningspris*) som följer marknadspriset för el under tre månader eller marknadspriset på en utsläppsrätt eller skatten på torv.

För tariffsystemet kan enligt 6 § 2 mom. 2 punkten i produktionsstödslagen godkännas vindkraftverk till dess att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för systemet godkända vindkraftverk överstiger 2 500 megavoltampere (nedan *vindkraftverkens totala kapacitet*). I februari 2014 var den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för tariffsystemet godkända vindkraftverk cirka 380 megavoltampere, dvs. cirka 15 procent av den totala kapacitet för vindkraftverk som kan godkännas för tariffsystemet. I februari 2014 hade förhandsanmälningar om vindkraftverk gjorts upp till en sammanlagd nominell effekt på cirka 280 megavoltampere.

I åtgärd 47 i den uppdaterade klimat- och energistrategin konstateras: Det bereds en lagändring som skapar klarhet i förfarandet vid fördelningen av den kvot om 2 500 megavoltampere som reserverats för vindkraftsbyggande. Ärendet togs upp också i samband med behandlingen av produktionsstödslagen i riksdagen (EkUB 30/2010 rd, MiUU 20/2010 rd). När det gäller regeringens strukturlagpolitiska program har det i fråga om genomförandet av punkt 2.4, som gäller programmet för sund konkurrens, konstaterats följande: För att eliminera den osäkerhet som är förenad med investeringarna i vindkraft bereds det i enlighet med åtgärd 47 i klimat- och energistrategin en lagändring som skapar klarhet i förfarandet vid fördelningen av den kvot om 2 500 megavoltampere som reserverats för vindkraftsbyggande.

Enligt 9 § 1 punkten i produktionsstödslagen kan ett vindkraftverk godkännas för tariffsystemet endast om kraftverket inte har fått statligt stöd. Nivån på riktpriiset i enlighet med 23 § i produktionsstödslagen har fastställts med beaktande av att vindkraftverket inte kan få annat statligt stöd och att inmatningspriset enligt 25 § inte överskrider det tillåtna maximala statsstödet.

Nivån på stödet för vindkraft enligt produktionsstödslagen har fastställts så att den är tillräcklig hög för den landbaserade vindkraften. De beräknade kostnaderna för den havsbaserade vindkraften är cirka dubbelt så höga som kostnaderna för den landbaserade vindkraften, men det kan finnas stora projektvisa skillnader. Nivån på kostnaderna för ett havsbaserat vindkraftverk påverkas bl.a. av avståndet till stranden, havsbottnens art, havsdjupet och isförhållandena. De extra kostnader som medförs av byggande av vindkraftverk till havs jämfört med de landbaserade kraftverken föranleds särskilt av anläggningsarbetet ute till havs och av dragningen av elöverföringskabel. De extra kostnader som förorsakas av vindkraftverken till havs kan delvis kompenseras genom att de havsbaserade vindkraftverken kan drivas en längre tid med full effekt.

De extra kostnaderna för vindkraftverken till havs jämfört med de landbaserade vindkraftverken ska täckas genom det energistöd för investeringar som beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001). Energistödet är ett stöd som är beroende av prövning och som kan beviljas högst till beloppet för den bevilningsfullmakt som upptagits i statsbudgeten. En bevilningsfullmakt på 20 miljoner euro för ett demonstrationsprojekt för havsbaserad vindkraft har upptagits i statsbudgeten för 2014. Avsikten är att projektet också ska vara berättigat till inmatningspris enligt produktionsstödslagen. I åtgärd 46 i den uppdaterade klimat- och energistrategin konstateras: De ändringar av lagstiftningen som krävs med tanke på demonstrationsprojektet för havsbaserad vindkraft och principerna för urvalet av det projekt som ska beviljas stöd bereds år 2013.

Arbets- och näringsministeriet öppnade i juni 2013 ansökan för det energistöd på 20 miljoner euro som har reserverats för ett pi-

lotprojekt för havsbaserade vindkraftverk. Sex företag med sammanlagt nio projekt deltar i ansökningsförfarandet. Avsikten är att beslutet om beviljande av stöd fattas senast i december 2014. Mer information om ämnet finns på arbets- och näringsministeriets webbtjänstssidor

(http://www.tem.fi/sv/energi/energistod/demonstrationsstodet_for_havsbaserad_vindkraft).

I 55 § i produktionsstödslagen finns bestämmelser om hur man söker ändring i Energimyndighetens beslut. Förfarandet med omprövning tillämpas på vissa beslut som fattats av Energimyndigheten. Sökande av ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen kräver inte något besvärstillstånd.

Energimarknadsverket bytte namn till Energimyndigheten den 1 januari 2014. I 8 § 3 mom. i lagen om Energimyndigheten (870/2013) föreskrivs att vad som någon annanstans föreskrivs om Energimarknadsverket gäller efter ikraftträdandet av denna lag Energimyndigheten.

2.2 Lagstiftningen i EU

Europeiska kommissionen har godkänt stödordningen för vindkraftverk och biogaskraftverk genom beslut SA.31107 (2011/N) samt stödordningen för skogsfliskraftverk och trädbränslekraftverk genom beslut SA.31204 (2011/N).

I Europeiska kommissionens beslut som gäller vindkraftverk och biogaskraftverk konstateras att stödet inte får kumuleras med annat statligt stöd och att ett kraftverk inte kan godkännas för tariffsystemet om kraftverket har fått annat statligt stöd. Stödordningen ska också fortsättningsvis iakttas i enlighet med kommissionens beslut, och ett vindkraftverk eller biogaskraftverk kommer inte att godkännas för tariffsystemet om kraftverket fått annat statligt stöd.

Pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk kan med stöd av den ändring som föreslås i produktionsstödslagen godkännas för tariffsystemet trots att statligt stöd har beviljats för investeringen i det. Syftet med ändringen är att möjliggöra genomförande av ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk, och enligt uppskattning kommer 1–4 dylika

pilotprojekt att behövas för att samla tillräcklig erfarenhet med tanke på ett mer omfattande byggande av havsbaserade vindkraftverk i de finländska förhållandena. Ändringen betyder dock inte det att den stödordning som Europeiska kommissionens godkänt ska ändras. Avsikten är att kommissionen separat och från fall till fall ska bedöma och godkänna att energistödet till ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk eller annat statligt stöd som beviljats för investering och produktionsstödet är förenligt med den inre marknaden.

Arbets- och näringsministeriet har inlett anmälningsförfarandet med tanke på bedömningen av huruvida det stöd som beviljas pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk (energistödet och produktionsstödet) är förenligt med EU:s regler om statligt stöd. Bedömningen inbegriper också en bedömning av huruvida kumuleringen av energistödet och produktionsstödet kan godkännas. De 20 miljoner euro som reserverats för energistödet överskrider tröskelvärdet för det stöd som granskas i detalj, vilket enligt gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön (2008/C 82/01), nedan *miljöskyddsriktlinjerna*, är 7,5 miljoner euro. Det är möjligt att lämna de exakta kalkylerna över pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk till Europeiska kommissionen när ansökningsförfarandet för energistödet har slutförts, dvs. senast vid utgången av 2014. Godkännande av det ovan nämnda pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk för tariffsystemet och utbetalning av inmatningspris för den el som produceras vid kraftverket ska baseras på kommissionens separata beslut om projektet och inte på beslut SA.31107 (2011/N) som gäller stödordningen. Med tanke på förvaltningsförfarandenas kostnadseffektivitet och av författningstekniska skäl föreslås att bestämmelserna i och förfarandena enligt produktionsstödslagen ska tillämpas på det inmatningspris som ska betalas till pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk på motsvarande sätt som de tillämpas på det inmatningspris som betalas till andra vindkraftverk som godkänts för tariffsystemet. Avsikten är att ett motsvarande förfarande tillämpas, om man senare beslutar att stöda ett nytt pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk.

I de beslut om stödordning som gäller vindkraftverk, biogaskraftverk, skogsfliskraftverk och trädbränslekraftverk har det förutsatts att en separat anmälan om stödet görs till Europeiska kommissionen, om kraftverkets produktionskapacitet som baserar sig på förnybara energikällor överskrider 125 megawatt. Skyldigheten baserar sig på punkt 5.1 i miljöskyddsriktlinjerna. En reform av EU:s regler om statligt stöd är aktuell, och det nämnda tröskelvärdet kommer eventuellt att ändras.

Den möjlighet som reserveras för elproducenter att hos Energimyndigheten med tanke på ett vindkraftverk under uppförande ansöka om fastställande av en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet innebär en formell, förvaltningsmässig ändring som inte anses inverka på den bedömning av stödordningens förenlighet med den inre marknaden som gjorts i Europeiska kommissionens beslut SA.31107 (2011/N).

2.3 Bedömning av nuläget

Kostnadsnivån för vindkraftverk till havs är högre än kostnadsnivån för landbaserade vindkraftverk. Vindkraftverken till havs kan å andra sidan drivas längre tid med full effekt och de ger således också en bättre avkastning än den landbaserade vindkraften. Pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk är dessutom förenad med särskilda risker som gör att kostnadsnivån höjs och avkastningen kan minska. Ett förfarande för ansökan om stöd för ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk har inletts för att skaffa erfarenhet av byggande, drift och underhåll av vindkraftverk till havs under de finländska förhållandena och för att utveckla kunnandet på området. I det riktpolis för el som produceras vid vindkraftverk enligt 23 § i produktionsstödslagen har inte de extra kostnaderna för vindkraftverk till havs beaktats.

Genomförande av ett vindkraftverksprojekt tar i allmänhet flera år. Fram till slutet av augusti 2013 hade man i Finland offentliggjort vindkraftverksprojekt motsvarande cirka 11 000 megawatt. Men endast en del av dessa ska förverkligas bl.a. av orsaker som har att göra med andra markanvändningsbehov, vindkraftverkens bullereffekter och andra ef-

fekter samt vindförhållandena. För tariffsystemet kan med stöd av 6 § 2 mom. 2 punkten i produktionsstödslagen godkännas vindkraftverk till dess att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för systemet godkända vindkraftverk överstiger 2 500 megavoltampere. Den långsiktiga planeringen av vindkraftverksprojekt kommer att vara förenad med osäkerhetsfaktorer särskilt under de kommande åren, eftersom investeringarna inte kan vara säkra på huruvida ett vindkraftverk kan godkännas att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet eller inte. Ärendet har tagits upp också i samband med programmet för sund konkurrens som ingår i regeringens strukturpolitiska program.

Inmatningspriset som sådant och det inmatningspris som betalas höjt med värmeprämie eller förgasarpremie utgör statligt stöd. Besluten om stöd och verkställigheten av och tillsynen över beslut ska uppfylla de krav som baserar sig på EU:s regler om statligt stöd. Regleringen behöver kompletteras och förtydligas huvudsakligen av informativa skäl.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att möjliggöra godkännande av ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk för tariffsystemet, trots att projektet även beviljats energistöd eller annat statligt stöd för att täcka de extra kostnader jämfört med landbaserad vindkraft som byggandet av vindkraftverk till havs förorsakar.

Ett ytterligare syfte är att på förhand öka säkerheten för att sådana vindkraftverk som är under planering kommer att godkännas att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet och därigenom främja en långsiktig planering av vindkraftverk och sund konkurrens.

Propositionen syftar dessutom till att skapa klarhet i och komplettera regleringen på det sätt som är behövligt med tanke på EU:s regler om statligt stöd.

3.2 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk ska kunna godkännas för tariffsystemet trots att statligt stöd, t.ex. energistöd, har beviljats för investeringen i det. Andringen ska gälla enskilda pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk. Enligt den aktuella ansökningsomgången kommer det att behövas cirka 2–4 pilotprojekt utöver det projekt som nu ska beviljas stöd.

På basis av propositionen ska det vara möjligt att i förväg försäkra sig om att man har företräde att få ett vindkraftverk godkänt att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet. Elproducenten kan hos Energimyndigheten anhänga om att myndigheten ska fastställa en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet för ett vindkraftverk som är under uppförande. Energimyndighetens beslut (nedan *kvotbeslutet*) föreslås gälla i två år, dock högst till och med den 30 juni 2020, och det avser ett specificerat vindkraftverk som är under planering. Om man under kvotbeslutets giltighetstid på basis av beslutet ansöker om att få ett vindkraftverk godkänt för tariffsystemet, ska elproducenten ha företräde att få sitt vindkraftverk godkänt att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet. Det skulle vara möjligt att bygga det vindkraftverk som avses i kvotbeslutet i flera etapper under beslutets giltighetstid.

I propositionen föreslås också kompletterande bestämmelser i anslutning till beslutet om godkännande av ett kraftverk för tariffsystemet då det är fråga om förgasarpremie eller pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk eller om kraftverkets produktionskapacitet för elenergi från förnybara energikällor tack vare stödet överskrider tröskelvärdet för den detaljerade statsstödsrättsliga granskningen. Det föreslås vara möjligt att fatta ett villkorligt beslut innan Europeiska kommissionen har gett sitt godkännande.

I propositionen föreslås det att Energimyndigheten oberoende av bestämmelserna om sekretess ska få utlämna uppgifter som den erhållit vid skötseln av uppdrag som avses i produktionsstödslagen till arbets- och näringsministeriet då det är fråga om en skylldighet som har samband med EU:s regler om

statligt stöd eller en annan skyldighet som följer av Finlands medlemskap i EU.

I propositionen ingår dessutom ett förslag om utvidgning av omprövningssystemet och om införande av besvärstillstånd.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Konsekvenser för elproducenter

Enligt propositionen ska det vara möjligt för de elproducenter som planerar att bygga vindkraftverk att i förväg försäkra sig om företräde att få ett vindkraftverk godkänt att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet. Detta skulle minska den osäkerhet ur investerarnas synvinkel som är förenad med genomförandet av vindkraftverk som är under planering samt främja en långsiktig planering av vindkraftverk och sund konkurrens. De kostnader som medförs för elproducenten består av de avgifter som Energimyndigheten tar ut för sina beslut.

Elproducenten föreslås inte ha skyldighet att i förväg försäkra sig om företräde för att få ett kraftverk godkänt att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet. Enligt uppskattning kommer det knappast att finnas något behov av detta med tanke på de vindkraftverk som byggs 2014 och 2015.

Enligt propositionen ska ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk kunna godkännas för tariffsystemet trots att kraftverket har fått annat statligt stöd. Detta skulle göra det möjligt att beakta de extra kostnader som medförs av byggandet av vindkraftverk till havs i det statliga stöd som betalas till pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk och som består av investeringsstöd (närmast energistöd) och produktionsstöd (inmatningspris). Investering i vindkraftverk till havs förutsätter – åtminstone ännu i dagens läge – ett stöd som kompletterar inmatningspriset.

4.2 Konsekvenser för Energimyndigheten

Enligt propositionen ska en ny uppgift för Energimyndigheten vara att fatta kvotbeslut och beslut om ändring av dessa samt att godkänna överföringarna av kvotbeslut. Energimyndigheten ska vid förvaltningen av vind-

kraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet också beakta kvotbesluten. Skötseln av uppgifterna förorsakar merkostnader i någon mån, men detta kan ordnas upp genom omfördelning av anslagen.

Enligt uppskattning kommer högst några få ansökningar om kvotbeslut att inlämnas år 2014. Personalresurser behövs närmast för utveckling av instruktionerna och för styrning. Dessutom behöver Energimyndighetens datasystem uppdateras. Från och med år 2015 uppskattas antalet kvotbeslut och beslut om ändring av kvotbeslut uppgå till cirka 15–25. Behovet av personalresurser uppskattas vara cirka ett halvt årsverke, vilket kan åstadkommas genom omläggning av arbetsuppgifter.

4.3 Andra konsekvenser

Tariffsystemet är viktigt för Finland med tanke på uppnåendet av det mål för andelen förnybar energi som EU uppställt för år 2020. Finland eftersträvar målet bl.a. genom att öka den årliga vindkraftsproduktionen till 6 terawattimmar fram till år 2020. Minskningen av de osäkerhetsfaktorer som ur investerarens synvinkel är förenade med byggandet av vindkraftverk bidrar till uppnåendet av det uppsatta målet för vindkraftens del. Också det att en långsiktig planering av vindkraftverk och sund konkurrens främjas är nyttigt med tanke på uppnående av det ovan nämnda målet för vindkraftens del.

För att det mål om 9 terawattimmars vindkraftsproduktion som enligt åtgärd 44 i den uppdaterade klimat- och energistrategin uppställts för år 2025 ska uppnås förutsätts sannolikt ett mer omfattande ibruktagande av den havsbaserade vindkraften, särskilt på 2020-talet. Syftet med pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk är att skaffa nyttiga erfarenheter och kunskaper på området med tanke på uppnåendet av det ovan angivna målet. Den föreslagna lagändringen som går ut på att annat statligt stöd utöver inmatningspriset ska kunna betalas till ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk gör det möjligt att genomföra ett enskilt projekt av detta slag.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningen av propositionsutkastet

Propositionsutkastet har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Genom propositionen verkställs åtgärderna 46 och 47 i den uppdaterade klimat- och energistrategin samt punkt 2.4 i programmet för sund konkurrens som ingår i regeringens strukturpolitiska program. Propositionen är av betydelse också med tanke på åtgärd 44 i den uppdaterade klimat- och energistrategin. Under beredningen har Energimyndigheten, Finsk Energiindustri rf och Finlands Vindkraftsförening rf hörts.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande om propositionsutkastet begärdes av justitieministeriet, finansministeriet,

arbets- och näringsministeriets avdelning för arbetslivs- och marknadsfrågor, Energimyndigheten, Finsk Energiindustri rf och av Finlands Vindkraftsförening rf. Begäran om utlåtande skickades ut den 22 januari 2014, och tiden för utlåtande löpte ut den 10 februari 2014. Justitieministeriet, Energimyndigheten, Finsk Energiindustri och Finlands Vindkraftsförening rf samt Haminan Energia Oy har gett var sitt utlåtande om utkastet (www.tem.fi/energia/uusiutuvat_energialahteet/uusiutuvan_energian_syottotariffi/lausunto_pyynto_1_2014).

De remissinstanser som företräder elproducenterna betraktade propositionen som motiverad och behövlig. I samtliga utlåtanden föreslogs ändringar i detaljerna i författningsförslaget och motiveringarna till dem. Ändringarna har huvudsakligen beaktats.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

5 §. Definitioner. I 1 punkten föreslås hänvisningen till elmarknadslagen bli korrigerad så att den åsyftar den elmarknadslag (577/2013) som trätt i kraft den 1 september 2013 och hänvisningen i 11 punkten åsyftar den lag om utsläppshandel (311/2011) som trätt i kraft den 1 maj 2011.

Det föreslås att definitionen på elproducent i 12 punkten kompletteras. Med elproducent avses även en fysisk eller juridisk person som förbereder uppförandet av ett kraftverk. Tillägget skapar klarhet i nuläget, eftersom t.ex. i de fall som avses i 14 och 17 § har en elproducent ännu faktiskt inte något kraftverk i sin besittning utan kraftverket befinner sig endast på planeringsstadiet. Detsamma gäller också bestämmelserna i anslutning till vindkraftverkens totala kapacitet enligt 17 a—17 d §.

6 §. Tariffsystemet. För tariffsystemet kan med stöd av 2 mom. 2 punkten godkännas vindkraftverk till dess att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för systemet godkända vindkraftverk överstiger vindkraftverkens totala kapacitet (2 500 megavoltampere). Det föreslås att 3 mom. kompletteras med beaktande av bestämmelserna om vindkraftverkens totala kapacitet enligt 17 a—17 d §.

Enligt kompletteringen av 3 mom. ska det inte vara möjligt att för tariffsystemet godkänna vindkraftverk till den del som Energimyndigheten fattat ett kvotbeslut med stöd av 17 b §. Företräde för att få ett vindkraftverk godkänt för tariffsystemet har enligt förslaget en elproducent som på det sätt som anges i 14 § och inom den tidsfrist som anges i 17 b § 3 mom. ansökt om godkännande av ett vindkraftverk för vilket en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet har fastställts med stöd av 17 b §.

Enligt 3 mom. ska annars den elproducent som först har ansökt om godkännande enligt 14 § också fortsättningsvis ha företräde att få sitt kraftverk godkänt för tariffsystemet. En

elproducent ska också fortsättningsvis kunna ansöka om att få sitt vindkraftverk godkänt direkt för tariffsystemet utan att något kvotbeslut enligt 17 b § krävs.

9 §. Särskilda förutsättningar för godkännande av vindkraftverk. I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. med bestämmelser om ett undantag som gäller ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk. Med avvikelse från 1 mom. 1 punkten ska ett sådant pilotprojekt kunna godkännas för tariffsystemet trots att statligt stöd, t.ex. energistöd enligt statsrådets förordning om allmänna villkor för energistöd (1063/2012), har beviljats för investeringen i det. Ändringen möjliggör beaktande av den högre kostnadsnivån för pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk i det stagliga stödet.

Den ändring som föreslås i paragrafen betyder inte att den stödordning som Europeiska kommissionens godkänt (SA.31107(2011/N) ska ändras. Kommissionen ska separat från fall till fall bedöma och godkänna att energistödet eller produktionsstödet till ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk är förenligt med den inre marknaden. Frågan beskrivs närmare i punkt 2.2. i den allmänna motiveringen.

15 §. Beslut om godkännande. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som behövs med tanke på EU:s regler om statligt stöd. Om ett beslut om godkännande gäller förgasarprenie eller vindkraftverk till havs eller ett kraftverk vars produktionskapacitet för förnybar energi tack vare produktionsstödet överskrider tröskelvärdet för den detaljerade statsstödsrättsliga granskningen, kan beslutet fattas när Europeiska kommissionen har godkänt det stöd som betalas elproducenten såsom förenligt med den inre marknaden. Beslutet om godkännande kan dock fattas villkorligt innan kommissionen gett sitt godkännande. Det nya 3 mom. inverkar inte på de beslut om godkännande som redan fattats. Kommissionens tolkning har blivit snävare i detta hänseende. Bestämmelserna i 3 mom. 2 punkten har ett samband med 9 § 2 mom.

Paragrafens 3 mom. kan också komma att äga tillämpning trots att kraftverket inte ursprungligen överskridit det tröskelvärde som anges i 3 punkten. Om elproducenten med stöd av 19 § ansöker om ändring av beslutet om godkännande så att årsproduktionen överskrider det tröskelvärde som avses i 3 punkten ska 3 mom. tillämpas. I det fallet skulle det vara möjligt att fatta beslutet efter det att Europeiska kommissionen godkänt det stöd som betalas till elproducenten såsom förenligt med den inre marknaden, eller dess-förrinnan som villkorligt beslut.

Enligt miljöstödsriktlinjerna förutsätter det produktionsstöd som beviljas till produktion av elenergi från förnybara energikällor en detaljerad statsstödsrättslig granskning, om produktionskapaciteten i fråga om elenergi tack vare stödet överskrider 125 megawatt-timmar. I sina beslut angående statligt stöd SA.31107 (2011/N) och SA.31204 (2011/N) har kommissionen också särskilt förutsatt detta.

Tills vidare har inga sådana kraftverk vars produktionskapacitet för elenergi från förnybara energikällor tack vare stödet överskrider 125 megawatt godkänts för tariffsystemet. En reform av EU:s regler om statligt stöd är aktuell, och det nämnda tröskelvärdet kommer eventuellt att ändras.

I det nya 4 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser om tröskelvärdet ska utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med gällande riktlinjerna för statligt stöd.

16 §. Rätt till inmatningspris. Till 1 mom. föreslås ett förtydligande tillägg som handlar om ett villkorligt beslut om godkännande som fattats med stöd av 15 § 3 mom. En elproducents rätt till inmatningspris ska börja löpa från nästa prisperiod som följer efter det att Europeiska kommissionen har godkänt stödet såsom förenligt med den inre marknaden.

17 a §. Ansökan om fastställande av en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet. Enligt 1 mom. kan elproducenten hos Energi-myndigheten ansöka om att myndigheten fastställer en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet för ett vindkraftverk som är under planering (*kvotbeslut*). Det föreligger dock ingen skyldighet att göra detta. Det ska också

fortsättningsvis vara möjligt att lämna in en ansökan om godkännande av ett vindkraftverk för tariffsystemet utan att något kvotbeslut fattats.

Enligt 1 mom. ska den elproducent som varit den första att ansöka om kvotbeslut på det sätt som anges i 2 mom. ha företräde för att få en kvot fastställd för ett planerat vindkraftverk av vindkraftverkens totala kapacitet.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om villkoren för och innehållet i ansökan. Ansökan ska gälla ett specificerat vindkraftverk som är under planering sådant det har definierats i 5 § 1 mom. 2 punkten. Ett dylikt vindkraftverk kan ha en turbin eller flera turbiner som producerar el i en generator eller flera generatorer som kopplats till samma nätinnehavares mätare.

Enligt 2 mom. ska det vara möjligt att göra en ansökan då villkoren för ett tillstånd som krävs enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och för ett avtal enligt elmarknadslagen har uppfyllts. De byggnadslov eller åtgärdstillstånd för vindkraftverkets turbiner som avses i markanvändnings- och bygglagen ska ha vunnit laga kraft. I markanvändnings- och bygglagen har inte något vindkraftverk definierats. I paragrafen avses med vindkraftverk sådant kraftverk som definierats i 5 § 1 mom. 2 punkten. Dessutom krävs att man med elnätsinnehavare ingått ett avtal enligt elmarknadslagen som möjliggör anslutning av vindkraftverket till elnätet. Innan något avtal undertecknas ska distributionsnätbolaget via Fingrid Oyj försäkra sig om att elproducenten har tillträde till stamnätet. Det är möjligt att det skrivs ett intentionsavtal innan det egentliga avtalet ingås, men ett sådant intentionsavtal är inte det avtal som avses i lagrummet.

Enligt 2 mom. ska i ansökan också ingå en utredning om elproducenten, vindkraftverket och den nominella effekten för dess generatorer, tidtabellen för genomförande av investeringen samt övriga uppgifter som behövs för att ärendet kan bedömas och avgöras. Det skulle dock inte vara nödvändigt att i ansökan lämna t.ex. sådana uppgifter som avses i 13 eller 17 §.

I praktiken beviljas tillstånden enligt markanvändnings- och bygglagen för ett vind-

kraftverks turbiner trots att i lagen i fråga använder begreppet vindkraftverk, och avtalet enligt elmarknadslagen ingås för ett vindkraftverk som avses i produktionsstödslagen eller för en helhet av flera sådana vindkraftverk (vindkraftspark). I tillstånden enligt markanvändnings- och bygglagen har generatorernas sammanlagda effekt inte alltid specificeras. Ett avtal enligt elmarknadslagen innehåller i allmänhet en uppgift om den sammanlagda nominella effekten för generatorerna eller uppgift om den maximala effekt som ansluts till nätet. Den nominella effekt som elproducenten uppger i sin ansökan ska vara samstämmig med de uppgifter som framgår av tillstånden enligt markanvändnings- och bygglagen och avtalet enligt elmarknadslagen. Ett vindkraftverk som består av flera turbiner (vindkraftspark) byggs ofta i etapper varför bl.a. tidtabellen för byggandet bör uppges i ansökan.

Enligt 3 mom. ska det vara möjligt att vid behov utfärda närmare bestämmelser om ansökan om kvotbeslut genom förordning av statsrådet.

17 b §. Kvotbeslut som gäller vindkraftverk. Energimyndigheten ska fatta ett kvotbeslut enligt 1 mom., om förutsättningarna för tillståndet enligt markanvändnings- och bygglagen och för anslutningsavtalet enligt elmarknadslagen och övriga villkor enligt 17 a § uppfylls och det inte föreligger något hinder för godkännande enligt denna lag (t.ex. den sammanlagda nominella effekten för vindkraftverkets generatorer ska vara 500 kilovoltampere). Kvotbeslutet inbegriper inte bedömning av förutsättningarna för beviljande av ett beslut om godkännande för tariffsystemet enligt 15 § eller ett förhandsbesked enligt 17 §.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om innehållet i kvotbeslutet. Kvotbeslutet ska gälla ett specificerat vindkraftverk under uppförande. I kvotbeslutet ska det finnas uppgifter om vindkraftverket och den sammanlagda nominella effekten för dess generatorer samt om vindkraftverkets förlägningsplats, så att det vindkraftverk som är under uppförande är tillräckligt väl och på tillbörligt sätt specificerat. Ett kvotbeslut för ett vindkraftverk ska gälla samma kraftverk om vilket en förhandsanmälan enligt 13 § görs, en ansökan

om godkännande för tariffsystemet enligt 14 § inlämnas, ett beslut om godkännande för tariffsystemet enligt 15 § fattas och ett förhandsbesked enligt 17 § ges. Av kvotbeslutet ska också framgå uppgifterna om den elproducent som med stöd av 17 c § vid behov får överföra sitt kvotbeslut på en annan elproducent.

Med stöd av 5 kap. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ska Energimyndigheten försäkra sig om att tillbörlig information om ansökningar och beslut om godkännande av kraftverk för tariffsystemet, om förhandsbesked samt om ansökningar om kvotbeslut och om kvotbeslut som meddelats finns tillgänglig.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om avslag på ansökan. Avslaget kan baseras endast på ytterst vägande skäl eller på de begränsningar som vindkraftverkens totala kapacitet sätter.

Enligt 2 mom. ska ansökan om kvotbeslut avslås om det föreligger vägande skäl att misstänka att elproducenten inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte någon avsikt att ansöka om godkännande för tariffsystemet. Elproducenten skulle dock kunna inlämna en ny ändrad ansökan om fastställande av kvot av vindkraftverkens totala kapacitet.

Enligt 2 mom. ska ansökan avslås också om vindkraftverkens totala kapacitet redan är förbrukad med hänsyn tagen till ansökningarna om godkännande för tariffsystemet och besluten om godkännande samt kvotbesluten. Om den ansöka kapaciteten överskrider delvis vindkraftverkens totala kapacitet, ska ansökan förkastas till den del som den överstiger den totala tillbudsstående nominella effekten av vindkraftverkens totala kapacitet. Om en del av vindkraftverkens totala kapacitet senare blir ledig, kan elproducenten på nytt ansöka om fastställande av en kvot för sitt vindkraftverk av vindkraftverkens totala kapacitet.

Enligt 3 mom. ska kvotbeslutet gälla i två år från det att beslutet vunnit laga kraft, dock högst till och med den 30 juni 2020. För att kunna behålla det företräde som baserar sig på kvotbeslutet ska elproducenten ansöka om godkännande av vindkraftverket för tariffsystemet på det sätt som anges i 14 § innan giltighetstiden för kvotbeslutet löper ut. Före-

trädesrätten upphör att gälla när Energimyndigheten med stöd av 15 § har godkänt den i kvotbeslutet avsedda vindkraften för tariffsystemet eller helt eller delvis avkastat ansökan om godkännande för tariffsystemet.

Det mål för förnybar energi som i EU uppställts för Finland förutsätter att andelen förnybara energikällor av den slutliga energiförbrukningen är 38 procent år 2020. Det centrala syftet med tariffsystemet är att säkerställa att det ovan nämnda målet nås. Beaktas bör dessutom att giltighetstiden för tariffsystemet löper ut den 1 april 2021 enligt Europeiska kommissionens beslut SA 31107 (2011/N). Detta innebär att beslutet om godkännande av vindkraftverk för tariffsystemet ska ha vunnit laga kraft senast den ovan nämnda dagen. Med beaktande av det ovan nämnda målet för andelen förnybar energi och den tidsfrist som ingår i kommissionens beslut ska kvotbeslutets giltighetstid begränsas, så att den löper ut den 30 juni 2020.

17 c §. Ändring och överföring av kvotbeslut samt anmälningsskyldighet. I 1 mom. föreskrivs om en elproducentens skyldighet att lämna Energimyndigheten ett meddelande ifall den sammanlagda nominella effekten för vindkraftverkets generatorer minskar i jämförelse med den nominella effekt som anges i kvotbeslutet. Anmälan om detta ska göras inom två månader efter det att den nominella effekten har fastställts på en lägre nivå på basis av ett beslut som är bindande för elproducenten eller en beställning som lämnats in eller någon annan motsvarande åtgärd. Energimyndigheten ska ändra kvotbeslutet så att det motsvarar den minskade nominella effekten. I praktiken baserar sig kvotbeslutet på elproducentens egen anmälan. Bestämmelsen behövs för att andra elproducenters intressen kan bevakas och att onödiga reservationer av vindkraftverkens totala kapacitet kan elimineras.

I 2 mom. beaktas att ett vindkraftverk som består av flera vindturbiner (vindkraftspark) kan byggas i etapper och att godkännandet för tariffsystemet på motsvarande sätt ska ske i flera etapper. Kvotbeslutet ska fortsätta att vara i kraft, men Energimyndigheten ska utan att höra elproducenten ändra kvotbeslutet genom att minska generatorernas sammanlagda nominella generatoreffekt så att

den motsvarar det som godkänts för tariffsystemet i enlighet med beslutet om godkännande för tariffsystemet.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om överföring av kvotbeslutet. Kvotbeslutet ska gälla ett specificerat vindkraftverk som är under planering, och det ska inte kunna överföras på något annat vindkraftverk som planeras bli byggt. Däremot ska det vara möjligt att överföra kvotbeslutet i dess helhet på någon annan elproducent som ska fortsätta att utveckla det vindkraftverk som är under planering. Energimyndigheten ska överföra kvotbeslutet på en annan elproducent, om den elproducent som nämns i kvotbeslutet gör en skriftlig anmälan om saken till Energimyndigheten och lämnar behövliga uppgifter om kvotmottagaren och dennes samtycke till överföringen.

I 4 mom. görs en precisering att de beslut om ändring eller överföring av ett kvotbeslut som fattats inte ändrar giltighetstiden för det kvotbeslut som fattats med stöd av 17 b §.

Paragrafens 5 mom. innehåller ett befullmäktigande att utfärda förordning om anmälningar om ändring av den nominella effekten och överföring av kvotbeslut.

17 d §. Återkallande av kvotbeslut. I 1 mom. föreslås bestämmelser om återkallande av kvotbeslutet enligt Energimyndighetens prövning. Energimyndigheten ska överväga att återkalla ett kvotbeslut på basis av 1 punkten, om felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligen har inverkat på beslutet eller prövningen i samband med det har lämnats i en ansökan som avses i 17 a § eller i bilagorna till den. Viktiga uppgifter med tanke på prövningen är det tillstånd enligt markanvändnings- och bygglagen samt ett avtal enligt elmarknadslagen vilka förutsätts enligt 17 a §. Energimyndigheten ska på basis av 2 punkten överväga att återkalla ett kvotbeslut också om elproducenten på ett väsentligt sätt försummat anmälningsskyldigheten enligt 17 c § 1 mom. eller i sin anmälan lämnat väsentligen felaktiga eller bristfälliga uppgifter. Försummelse av anmälningsskyldigheten kan betraktas som väsentlig då man t.ex. väsentligen brutit mot skyldigheten att iaktta tidsfristen. Det kan anses vara fråga om lämnande av väsentligen felaktiga eller bristfälliga uppgifter i anmälan t.ex. då upp-

gifterna om den nominella effekten är väsentligen felaktiga eller bristfälliga. Energimyndigheten ska dock i sådana situationer som avses i 2 punkten i första hand ge den berörda elproducenten anmärkningar och varningar, och först efter det vidta åtgärder för återkallelse av kvotbeslutet, om de ovan nämnda åtgärderna inte har lett till korrigering av påtalade brister i verksamheten.

Med stöd av 2 mom. ska Energimyndigheten besluta att ett kvotbeslut återkallas, om elproducenten ansöker om detta. En sådan situation kan komma i fråga t.ex. om elproducenten beslutar att inte uppföra vindkraftverket t.ex. av den orsaken att investeringskostnaderna överskrider den förutsedda visten.

44 §. Utlämnande av uppgifter. Paragrafens 2 punkt har ett nära samband med tillsynen över att EU:s regler om statligt stöd följs, och den ansvariga parten i detta fall är arbets- och näringsministeriet. Paragrafens 2 punkt föreslås bli ändrad på motsvarande sätt. Europeiska kommissionen har i sina beslut SA.31107 (2011/N) och SA.31204 (2011/N) ålagt ministeriet att årligen följa de variabler som påverkar nivån på stödet och vid behov anpassa stödet.

55 §. Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut. Enligt regeringens proposition om reform av förfarandet för beslutsfattande i samband med begäran om omprövning (RP 226/2009 rd) är ett centralt syfte med propositionen att utvidga omprövningssystemets tillämpningsområde och betydelse när det gäller att avgöra tvister inom förvaltningen. Detta skulle förbättra förutsättningarna för att hålla tyngdpunkten för rättsskyddet i förvaltningen på ett så tidigt skede som möjligt, vilket skulle ha vidare effekter för hela rättsskyddssystemet i efterhand och dess funktion. Utvidgning av systemet för begäran om omprövning ska granskas förvaltningsområdesvis. Vid justitieministeriet har det inletts ett projekt för utvidgning av systemet för omprövning och besvärstillstånd. I enlighet med projektet föreslås 55 §, som handlar om ändringssökande, bli ändrad.

Enligt 1 mom. får ändring i Energimyndighetens beslut som fattats med stöd av denna lag huvudsakligen inte sökas genom besvär, och tillämpningsområdet för omprövningssystemet ska utvidgas jämfört med nuläget. I

Energimyndighetens beslut som avses i 15, 17 och 17 b §, 18 § 2 mom., samt 28, 39 och 54 § får ändring inte sökas genom besvär, utan först ska omprövning begäras hos Energimyndigheten. Tillämpningen av omprövningssystemet på nämnda beslut kan motiveras med förbättring av parternas rättssäkerhet samt med målet att kombinera snabb och effektiv myndighetsverksamhet med ett effektivt rättsskydd. En part får lämna ytterligare utredning som kan påverka fallet, och ärendet behandlas vid Energimyndigheten vid ett lättare förfarande än besvär.

I ett beslut angående begäran om omprövning och i andra beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 17 d § 1 mom., 20 §, 42 § 2 mom. och 46 § söks ändring enligt 2 mom. genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I fråga om Energimyndighetens beslut om återkallelse av kvotbeslut med stöd av 17 d § 1 mom., återkallelse av beslut om godkännande för tariffsystemet med stöd av 20 § eller återkallelse av beslut om godkännande av kontrollör med stöd av 42 § 2 mom. eller beslut om förbud eller förordnande som meddelats med stöd av 46 § med anledning av brott eller försummelse, kan begäran om omprövning inte anses kunna tillämpas av rättssäkerhetsskäl eftersom den skulle fördröja inledandet av domstolsbehandling.

I Energimyndighetens beslut enligt 17 c §, 17 d § 2 mom., 18 § 3 mom., 19 och 21 §, 42 § 1 mom. samt 49 och 51 § samt i Energimyndighetens beslut om att inte ge förhandsbesked enligt 17 § eller meddela kvotbeslut enligt 17 b § får ändring dock enligt 2 mom. inte sökas genom besvär. Vid behov kan ett ärende som gäller utredning av verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar enligt 17 § eller fastställande av en kvot utgående från vindkraftverkens totala kapacitet enligt 17 b § återaktualiseras med uppdaterade uppgifter. Förhandsbeskedet och kvotbeslutet är inte några villkor för att ett kraftverk ska kunna godkännas för tariffsystemet. Först ett lagakraftvunnet kvotbeslut säkerställer företräde att få ett vindkraftverk godkänt för tariffsystemet. Inget behov av ändringssökande bedöms föreligga i fråga om de övriga paragrafer som nämnts.

I förvaltningsdomstolens beslut som gäller Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. får ändring enligt 2 mom. sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. De rättsmedel som föregår den högsta rättsinstansen kan i fråga om nämnda ärendegrupper och med hänsyn tagen till ärendets art betraktas som tillräckliga. Dessutom bör man beakta att systemet med omprövning ska med stöd av 1 mom. tillämpas på de ovan nämnda grupperna av ärenden.

2 Närmare bestämmelser

Avsikten är att statsrådets förordning om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1397/2010) ska kompletteras med stöd av de föreslagna 15 § 4 mom., 17 a § 3 mom. och 17 c § 5 mom.

Med stöd av det föreslagna 15 § 4 mom. ska bestämmelser utfärdas om det tröskelvärde som avses i 15 § 3 mom. 3 punkten i enlighet med vad som förutsätts i EU:s regler om statligt stöd. Närmare bestämmelser om ansökan om kvotbeslut ska vid behov kunna utfärdas med stöd av det föreslagna 17 a § 3 mom. Avsikten är att närmare bestämmelser om meddelande av elproducentens kvotbeslut och om överföring av beslutet ska vid behov kunna utfärdas med stöd av 17 c § 5 mom.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 30 juni 2014. De bestämmelser i 9 § 2 mom. och 15 § 3 mom. 2 punkten som gäller pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk ska dock träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. De nämnda lagrummen skulle kunna sättas i kraft när klarhet i den princip som gäller samordning av stöden till pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk har skapats i samband med statsstödsbehandlingen.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Godkännande av ett kraftverk för tariffsystemet och den därigenom uppstående rätten till inmatningspris utgör en sådan förmögenhetsrättslig förmån för en elproducent som hör till det egendomsskydd enligt 15 § 1 mom. som tryggas i grundlagen (GrUU 37/2010 rd). Denna förmån har också kopplingar till näringsfrihet som tryggas i 18 § i grundlagen.

Enligt den föreslagna 17 b § ska elproducenten på förhand kunna försäkra sig om företräde att få vindkraftverket godkänt att ingå i vindkraftverkens totala kapacitet enligt tariffsystemet, och Energimyndigheten har ingen rätt till ändamålsenlighetsprövning i ärendet. Enligt den föreslagna 17 b § ska det företräde som baserar sig på ett kvotbeslut gälla om ansökan om godkännande för tariffsystemet inlämnas medan kvotbeslutet är i kraft. Kvotbeslutet skulle minska den osäkerhet ur investerarnas synvinkel som är förknippad med byggandet av vindkraftverk som är under planering samt främja en långsiktig planering av vindkraftverk och sund konkurrens. Återkallelse av kvotbeslutet har i den föreslagna 17 d § bundits vid allvarliga eller väsentliga brott eller försummelser vilket motsvarar praxisen i fråga om återkallelse av näringstillstånd. Med tanke på regleringens acceptabilitet betydelse har också det att det ska vara möjligt att med stöd av 55 § söka ändring i beslutet om återkallelse av kvotbeslut. Den föreslagna regleringen kan betraktas som tillräcklig ur rättssäkerhetssynpunkt och den kan anses överensstämma med generalklausulen om egendomsskydd i 15 § 1 mom. i grundlagen och 18 § i grundlagen som tryggar näringsfriheten.

På grundval av det som anförts ovan torde lagförslaget kunna godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) 5 § 1, 11 och 12 punkten, 6 § 3 mom., 16 § 1 mom., det inledande stycket i 44 § och 44 § 2 punkten, rubriken för 55 § och 55 § 1 och 2 mom., av dem 1 mom. sådant det lyder i lag 1426/2011, samt

fogas till 9 § ett nytt 2 mom., till 15 § nya 3 och 4 mom. samt till lagen nya 17 a—17 d § som följer:

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *nätinnehavare* nätinnehavare enligt elmarknadslagen (588/2013),

11) *utsläppsrätt* utsläppsrätt enligt lagen om utsläppshandel (311/2011),

12) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk eller som förbereder uppförande av ett kraftverk.

6 §

Tariffsystemet

Den elproducent som först har ansökt om godkännande enligt 14 § har företräde att få sitt kraftverk godkänt för tariffsystemet. Om det för vindkraftverket dock genom ett beslut med stöd av 17 b § har fastställts en kvot av den maximala sammanlagda effekten för tariffsystemet enligt 2 mom. 2 punkten (*vindkraftverkens totala kapacitet*), tillämpas bestämmelserna om företräde i 17 b § 3 mom.

9 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av vindkraftverk

Ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk kan dock godkännas för tariffsystemet trots att statligt stöd har beviljats för investering i det.

15 §

Beslut om godkännande

Ett beslut om godkännande kan med avvikelse från 1 mom. fattas först efter det att Europeiska kommissionen godkänt det stöd som betalas till elproducenten som förenligt med den inre marknaden, eller dessförinnan som villkorligt, om det är fråga om

1) förgasarpremie,

2) pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk eller

3) kraftverk vars kapacitet för produktion av förnybar elenergi tack vare produktions-

stödet överskrider tröskelvärde för den detaljerade statsstödsgranskningen.

Närmare bestämmelser om den kapacitet för produktion av elenergi som avses i 3 mom. 3 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Rätt till inmatningspris

Inmatningspris betalas ut för den el som produceras under en tremånadersperiod (*prisperiod*). Elproducentens rätt till inmatningspris börjar den prisperiod som följer efter det att beslutet om godkännande har vunnit laga kraft. Om beslutet om godkännande är villkorligt med stöd av 15 § 3 mom., börjar elproducentens rätt till inmatningspris från den prisperiod som följer efter det att Europeiska kommissionen godkänt stödet som förenligt med den inre marknaden.

17 a §

Ansökan om fastställande av en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet

Elproducenten kan hos Energimyndigheten ansöka om att myndigheten fastställer en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet för ett vindkraftverk som är under planering (*kvotbeslut*). Den elproducent som först lämnat in en ansökan på det sätt som föreskrivs i 2 mom. har företrädesrätt till kvotbeslut.

En ansökan kan göras efter att de byggnadslov och åtgärdstillstånd som enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) behövs för vindkraftverkets turbiner har vunnit laga kraft och ett sådant avtal enligt elmarknadslagen som möjliggör anslutning av vindkraftverket till elnätet har ingåtts med nätinnehavaren. I ansökan ska ingå utredningar om elproducenten, vindkraftverket och den nominella effekten för dess generatorer, tidtabellen för genomförande av investeringen samt övriga uppgifter som behövs

för att ärendet ska kunna bedömas och avgöras.

Närmare bestämmelser om ansökan om kvotbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 b §

Kvotbeslut som gäller vindkraftverk

Energimyndigheten ska fatta ett kvotbeslut om ansökan uppfyller de förutsättningar som anges i 17 a § och det enligt denna lag inte föreligger något hinder för godkännande. I kvotbeslutet ska det finnas uppgifter om elproducenten, vindkraftverket och den sammanlagda nominella effekten för dess generatorer samt vindkraftverkets förlägningsplats.

Energimyndigheten ska avslå ansökan om kvotbeslut om det föreligger vägande skäl att misstänka att elproducenten på grund av det stora antalet vindturbiner vid vindkraftverket eller av andra orsaker inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte ens någon avsikt att ansöka om godkännande för tariffsystemet. Energimyndigheten ska också avslå ansökan till den del ansökan överskrider den nominella effekt av vindkraftverkens totala kapacitet som står till förfogande till följd av ansökningarna och besluten om godkännande för tariffsystemet samt kvotbesluten.

Kvotbeslutet gäller i två år från det att beslutet vunnit laga kraft, dock högst till och med den 30 juni 2020. Om det på basis av ett lagakraftvunnet kvotbeslut under beslutets giltighetstid ansöks om att ett vindkraftverk ska godkännas för tariffsystemet på det sätt som anges i 14 §, har elproducenten rätt att få företräde när det gäller godkännande av vindkraftverket för tariffsystemet.

17 c §

Ändring och överföring av kvotbeslut samt anmälningsskyldighet

Elproducenten ska lämna Energimyndigheten ett meddelande ifall den sammanlagda

nominella effekten för vindkraftverkets generatorer minskar i jämförelse med den nominella effekt som anges i kvotbeslutet. Anmälan ska göras inom två månader från det att ett bindande beslut som gäller vindkraftverket fattats, en beställning lämnats in eller någon annan motsvarande åtgärd har vidtagits. Energimyndigheten ska ändra kvotbeslutet så att det motsvarar den minskade nominella effekten.

Om det vindkraftverk som avses i ett kvotbeslut byggs i flera etapper, ska Energimyndigheten utan att höra elproducenten ändra kvotbeslutet genom att minska generatorernas sammanlagda nominella generatoreffekt så att den motsvarar det som godkänts för tariffsystemet i enlighet med beslutet om godkännande för tariffsystemet.

Energimyndigheten ska överföra kvotbeslutet på en annan elproducent, om den elproducent som nämns i kvotbeslutet gör en skriftlig anmälan om saken till Energimyndigheten och lämnar behövliga uppgifter om kvotmottagaren och dennes samtycke till överföringen.

Ett beslut om ändring av ett kvotbeslut och beslut om överföring av ett kvotbeslut är i kraft enligt vad som anges om giltigheten för ett kvotbeslut som meddelats med stöd av 17 b §.

Närmare bestämmelser om ändring av den nominella effekten och om anmälningar om kvotmottagaren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 d §

Återkallande av kvotbeslut

Energimyndigheten kan återkalla ett kvotbeslut om

1) ansökan eller bilagorna till den innehåller felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har inverkat på beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan, eller

2) elproducenten på ett väsentligt sätt försummat anmälningsskyldigheten enligt 17 c § 1 mom. eller i sin anmälan lämnat väsentligen felaktiga eller bristfälliga uppgifter

och de anmärkningar och varningar som givits elproducenten i fråga inte har lett till korrigerande av påtalade brister i verksamheten.

Energimyndigheten ska besluta att ett kvotbeslut återkallas, om elproducenten ansöker om detta.

44 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att lämna ut information som myndigheten har fått vid fullgörande av sina uppgifter enligt denna lag

2) till arbets- och näringsministeriet för vidarebefordran till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

55 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Omprövning av Energimyndighetens beslut enligt 15, 17 och 17 b §, 18 § 2 mom. samt 28, 39 och 54 § får begäras hos Energimyndigheten på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

I ett beslut med anledning av begäran om omprövning och i andra beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av denna lag söks ändring genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I Energimyndighetens beslut enligt 17 c §, 17 d § 2 mom., 18 § 3 mom., 19 och 21 §, 42 § 1 mom. samt 49 och 51 § samt i Energimyndighetens beslut att inte ge förhandsbesked enligt 17 § eller meddela kvotbeslut enligt 17 b § får ändring dock inte sökas genom besvär. I förvaltningsdomstolens beslut som gäller Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. får ändring sökas endast om

högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagens 9 § 2 mom. och 15 § 3 mom. 2 punkt träder dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 20 mars 2014

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

*Parallelltext***Lag****om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) 5 § 1, 11 och 12 punkten, 6 § 3 mom., 16 § 1 mom., det inledande stycket i 44 § och 44 § 2 punkten, rubriken för 55 § och 55 § 1 och 2 mom., av dem 1 mom. sådant det lyder i lag 1426/2011, samt
fogas till 9 § ett nytt 2 mom., till 15 § nya 3 och 4 mom. samt till lagen nya 17 a—17 d § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

5 §

5 §

*Definitioner**Definitioner*

I denna lag avses med
 1) *nätinnehavare* nätinnehavare enligt elmarknadslagen (386/1985),

 11) *utsläppsrätt* utsläppsrätt enligt lagen om utsläppshandel (683/2004),
 12) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk.

I denna lag avses med
 1) *nätinnehavare* nätinnehavare enligt elmarknadslagen (588/2013),

 11) *utsläppsrätt* utsläppsrätt enligt lagen om utsläppshandel (311/2011),
 12) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk *eller som förbereder uppförande av ett kraftverk.*

6 §

6 §

*Tariffsystemet**Tariffsystemet*

 Den elproducent som först har ansökt om godkännande enligt 14 § har företräde att bli godkänd i tariffsystemet.

 Den elproducent som först har ansökt om godkännande enligt 14 § har företräde att *få sitt kraftverk* godkänt *för* tariffsystemet. *Om det för vindkraftverket dock genom ett beslut med stöd av 17 b § har fastställts en kvot av den maximala sammanlagda effekten för tariffsystemet enligt 2 mom. 2 punkten (vindkraftverkens totala kapacitet), tillämpas bestämmelserna om företräde i 17 b § 3 mom.*

9 §

*Särskilda förutsättningar för godkännande
av vindkraftverk*

Ett pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk kan dock godkännas för tariffsystemet trots att statligt stöd har beviljats för investering i det.

15 §

Beslut om godkännande

Ett beslut om godkännande kan med avvikelse från 1 mom. fattas först efter det att Europeiska kommissionen godkänt det stöd som betalas till elproducenten som förenligt med den inre marknaden, eller dessförinnan som villkorligt, om det är fråga om

- 1) förgasarpremie,*
- 2) pilotprojekt för havsbaserade vindkraftverk eller*
- 3) kraftverk vars kapacitet för produktion av förnybar elenergi tack vare produktionsstödet överskrider tröskelvärdet för den detaljerade statsstödsgranskningen.*

Närmare bestämmelser om den kapacitet för produktion av elenergi som avses i 3 mom. 3 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Rätt till inmatningspris

Inmatningspris betalas ut för den el som produceras under en tremånadersperiod (prisperiod). Elproducentens rätt till inmatningspris börjar den prisperiod som följer efter det att beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

16 §

Rätt till inmatningspris

Inmatningspris betalas ut för den el som produceras under en tremånadersperiod (prisperiod). Elproducentens rätt till inmatningspris börjar den prisperiod som följer efter det att beslutet om godkännande har vunnit laga kraft. Om beslutet om godkännande är villkorligt med stöd av 15 § 3 mom., börjar elproducentens rätt till inmatningspris från den prisperiod som följer efter det att Europeiska kommissionen godkänt stödet

som förenligt med den inre marknaden.

17 a §

Ansökan om fastställande av en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet

Elproducenten kan hos Energimyndigheten ansöka om att myndigheten fastställer en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet för ett vindkraftverk som är under planering (kvotbeslut). Den elproducent som först lämnat in en ansökan på det sätt som föreskrivs i 2 mom. har företrädesrätt till kvotbeslut.

En ansökan kan göras efter att de byggnadslov och åtgärdsstillstånd som enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) behövs för vindkraftverkets turbiner har vunnit laga kraft och ett sådant avtal enligt elmarknadslagen som möjliggör anslutning av vindkraftverket till elnätet har ingåtts med nättinnehavaren. I ansökan ska ingå utredningar om elproducenten, vindkraftverket och den nominella effekten för dess generatorer, tidtabellen för genomförande av investeringen samt övriga uppgifter som behövs för att ärendet ska kunna bedömas och avgöras.

Närmare bestämmelser om ansökan om kvotbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 b §

Kvotbeslut som gäller vindkraftverk

Energimyndigheten ska fatta ett kvotbeslut om ansökan uppfyller de förutsättningar som anges i 17 a § och det enligt denna lag inte föreligger något hinder för godkännande. I kvotbeslutet ska det finnas uppgifter om elproducenten, vindkraftverket och den sammanlagda nominella effekten för dess generatorer samt vindkraftverkets förlägningsplats.

Energimyndigheten ska avslå ansökan om kvotbeslut om det föreligger vägande skäl att

misstänka att elproducenten på grund av det stora antalet vindturbiner vid vindkraftverket eller av andra orsaker inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte ens någon avsikt att ansöka om godkännande för tariffsystemet. Energimyndigheten ska också avslå ansökan till den del ansökan överskrider den nominella effekt av vindkraftverkens totala kapacitet som står till förfogande till följd av ansökningarna och besluten om godkännande för tariffsystemet samt kvotbesluten.

Kvotbeslutet gäller i två år från det att beslutet vunnit laga kraft, dock högst till och med den 30 juni 2020. Om det på basis av ett lagakraftvunnet kvotbeslut under beslutets giltighetstid ansöks om att ett vindkraftverk ska godkännas för tariffsystemet på det sätt som anges i 14 §, har elproducenten rätt att få företräde när det gäller godkännande av vindkraftverket för tariffsystemet.

17 c §

*Ändring och överföring av kvotbeslut samt
anmälningsskyldighet*

Elproducenten ska lämna Energimyndigheten ett meddelande ifall den sammanlagda nominella effekten för vindkraftverkets generatorer minskar i jämförelse med den nominella effekt som anges i kvotbeslutet. Anmälan ska göras inom två månader från det att ett bindande beslut som gäller vindkraftverket fattats, en beställning lämnats in eller någon annan motsvarande åtgärd har vidtagits. Energimyndigheten ska ändra kvotbeslutet så att det motsvarar den minskade nominella effekten.

Om det vindkraftverk som avses i ett kvotbeslut byggs i flera etapper, ska Energimyndigheten utan att höra elproducenten ändra kvotbeslutet genom att minska generatorernas sammanlagda nominella generatoreffekt så att den motsvarar det som godkänts för tariffsystemet i enlighet med beslutet om godkännande för tariffsystemet.

Energimyndigheten ska överföra kvotbeslutet på en annan elproducent, om den elproducent som nämns i kvotbeslutet gör en skriftlig anmälan om saken till Energimyn-

digheten och lämnar behövliga uppgifter om kvotmottagaren och dennes samtycke till överföringen.

Ett beslut om ändring av ett kvotbeslut och beslut om överföring av ett kvotbeslut är i kraft enligt vad som anges om giltigheten för ett kvotbeslut som meddelats med stöd av 17 b §.

Närmare bestämmelser om ändring av den nominella effekten och om anmälningar om kvotmottagaren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 d §

Återkallande av kvotbeslut

Energimyndigheten kan återkalla ett kvotbeslut om

1) ansökan eller bilagorna till den innehåller felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har inverkat på beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan, eller

2) elproducenten på ett väsentligt sätt försummat anmälningsskyldigheten enligt 17 c § 1 mom. eller i sin anmälan lämnat väsentligen felaktiga eller bristfälliga uppgifter och de anmärkningar och varningar som givits elproducenten i fråga inte har lett till korrigering av påtalade brister i verksamheten.

Energimyndigheten ska besluta att ett kvotbeslut återkallas, om elproducenten ansöker om detta.

44 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har Energi-marknadsverket rätt att lämna ut information som verket har fått vid fullgörandet av sina uppgifter enligt denna lag

2) till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Fin-

44 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att lämna ut information som myndigheten har fått vid fullgörande av sina uppgifter enligt denna lag

2) till arbets- och näringsministeriet för vidarebefordran till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lag-

lands medlemskap i Europeiska unionen.

stiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

55 §

Överklagande av Energimarknadsverkets beslut

Ett beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av 17, 28, 49, 51 eller 54 § får inte överklagas genom besvär. Omprövning av beslutet får begäras hos Energimarknadsverket inom 30 dagar från delfåendet av det, på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

Beslutet på begäran om omprövning och övriga beslut som Energimarknadsverket meddelar med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

55 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Omprövning av Energimyndighetens beslut enligt 15, 17 och 17 b §, 18 § 2 mom. samt 28, 39 och 54 § får begäras hos Energimyndigheten på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

I ett beslut med anledning av begäran om omprövning och i andra beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av denna lag söks ändring genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I Energimyndighetens beslut enligt 17 c §, 17 d § 2 mom., 18 § 3 mom., 19 och 21 §, 42 § 1 mom. samt 49 och 51 § samt i Energimyndighetens beslut att inte ge förhandsbesked enligt 17 § eller meddela kvotbeslut enligt 17 b § får ändring dock inte sökas genom besvär. I förvaltningsdomstolens beslut som gäller Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. får ändring sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagens 9 § 2 mom. och 15 § 3 mom. 2 punkt träder dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.